

Hódít a műanyag a mezőgazdaságban

Sajtótájékoztató a mezőgazdasági kiállításon

Az Országos Mezőgazdasági kiállítás és Vásár fogadótermében csütörtökön a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat rendezett sajtótájékoztatót. Gazdag László, a vállalat igazgatója ismertette a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban ma már széles körben alkalmazott műanyaggyártmányokat. Közölte többek között, hogy a vállalat az utóbbi tíz év alatt csaknem nyolcszorosára növelte a különböző műanyagkészítmények évi gyártását.

A kitűnően használható úgynevezett ellennyomós öntözőcső- és szórórendszer kifejlesztésével a vállalat elősegítette az öntözéses gazdálkodás továbbfejlesztését. Főleg a háztáji gazdaságok igényét kívánják kielégíteni a műanyagpermetezővel, amelyek sokkal olcsóbbak, mint a rézből készült hasonló gépek, amellyel sokkal könnyebbek. A vállalat nemrégiben hozzáfogott a vízenyős területek lecsapo-

lására kitűnően használható műanyag alagsócsövek készítéséhez is. A műanyag hajtatóházak egyszerű telepítése és csekély súlya lehetővé teszi azok könnyű szállítását, s így maximális kihasználásukat.

A vállalat új termékei közé tartozik a műanyag csirkeetető és a műanyag darálótolcsér. Az élelmiszeriparban széleskörűen használhatók a műanyag málnástálca, továbbá a most tervezett sajtosdobozok és a különböző alakú desszertfészek-betétek.

A vállalat igazgatója külön felhívta a figyelmet az építőiparban kitűnően használható hungarocell polistírről habanyagra, amely zárt, cellulás szerkezetű, fogva különösen hőszigetelésre alkalmas. A jövő évben forgalomba kerülő gyártmányok közül a műanyag ereszcseresznye és lefolyósó nagyszemű gyártása jelent újabb előrelépést. (MTI)

Losonczi Pál Mátészalkán

Csütörtökön Mátészalkán megalakult a Szatmár-beregi Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége. Az ünnepi alakuló ülésen ott volt Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, aki az ülésen hangsúlyozta: a területi szövetségek méltó képviselői lesznek a parasztságnak.

Tbilisziben a magyar küldöttség

Csütörtökön délből Moszkvából Tbiliszibe, a grúz fővárosba érkezett az a magyar küldöttség, amely részt vesz a grúzai magyar kulturális napokon. A magyar vendégeket a repülőtéren Otar Taktakivili kultúrügyi miniszter üdvözölte. Havasi Ferenc, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Komárom megyei pártbizottság első titkára, a delegáció vezetője mondott köszönetet a meleg fogadtatásért. A grúzai magyar kulturális napok pénteken kezdődnek.

Negyedszer „Ki mit tud?”

Nevezési határidő: október 31 ▲ Újabb politikai dalverszívről
Kis fesztiválok számai a VII előtt ▲ Az első ifjúsági kulturális fórum

A KISZ 1967—1968-as kulturális programjáról

A KISZ, a Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Televízió a 9. Világifjúsági Találkozó tiszteletére — immár negyedszer — ismét megrendezi a Ki mit tud? vetélkedőt — tájékoztatta csütörtökön Orosz László, a KISZ Központi Bizottsága kulturális osztályának vezetője az újságírókat. Elmondta, gazdag programot kínál a fiataloknak a Kommunista Ifjúsági Szövetség 1967—1968-as kulturális évadja.

Az eseménysorozat első fejezete a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójához kapcsolódik.

A műkedvelő együttesek és szolisták, az irodalmi színpadok országsszerte szovjet írók, költők, zeneszerzők műveinek bemutatásával köszöntik a jubileumot.

A hazafiság és a proletár internacionalizmus nemes eszméje áll majd a forradalmi ifjúsági napok

középpontjában, s ennek jegyében állították össze a megemlékezésekhez kapcsolódó bemutatók, előadások, hangversenyek műsorát is. A jövő év tavaszán, március 15 és április 4-e között kibontakozó eseménysorozat, amelyet második ízben rendeznek meg hazánkban, az 1848-as forradalom és szabadságharc, a Magyar Tanácsköztársaság és a hazánk

felszabadításáért vívott harcok hőseinek emlékét idézi. Gazdagnak ígérkezik a Szófiában sorra kerülő és a Világifjúsági Találkozóhoz fűződő

kulturális események programja is. Felelevenítik az eddigi VIT-ek történetét, hiteles tesznek a világ ifjúságának barátságát, összefogását, s széles körben ismertetik a vendéglátó ország, Bulgária életét, művészetét. Az alapszervezetek kis fesztiválok számaina köszöntik a seregszemlét.

Ugyanakkor azt is elhatározták, hogy gálaesten mutatja be műsorát a bolgár fővárosba utazó magyar művészeti delegáció. A 9. Világifjúsági Találkozó méltó magyarországi előkészítésére hirdették meg a legkülönbözőbb művészeti ágak műkedvelőinek fórumot adó Ki mit tud? vetélkedőt. Különböző mértékűek majd egymással a népdal, a műdal, az opera, a kórusművek, a politikai sanzon és a táncdal előadói; a klasszikus, a modern és a népzene tolmácsolói; a vers- és a prózamondók, illetve az irodalmi színpadok tagjai stb.

A vetélkedőn minden 14—16 éves fiatal részt vehet, akinek nem hivatása a művészet, és aki az előző Ki mit tud?-ok során nem szerepelt a tv kamerái előtt. Az utóbbi megkötöttség nem

érvényes azokra a csoportokra, amelyek tagjainak legalább kétharmada kicserélődött a legutóbbi vetélkedő óta.

A fiatalok október 31-ig nyújthatják be nevezésüket a KISZ-alapszervezetekhez.

Az országos selejtező időpontja: április 4—április 15. A televízió kamerái előtt április 21 és június 15 között rendezik meg az országos elő-, illetve középdöntőket, majd június 30-ig bonyolítják le a döntőt. A Ki mit tud? győzteseit fődíjként azonnal jutalmazták, hogy részt vehetnek a 9. Világifjúsági Találkozón.

A jövő tavasszal megrendezik a politikai dalok második fesztiválját.

Ezenkívül a falusi fiatalok szavalóversenye, a színjátékosok, az amatőr tánczenekarok, a népi táncosok országos versenye is helyet kapott az 1967—1968-as programban.

A KISZ 1967—1968-as kulturális programja a Kommunista Magyarországi Pártja és a KISZ megalakulása

50. évfordulójának méltó megünneplésével zárul. Ebből az alkalomból összehívják az első ifjúsági kulturális fórumot, amelyet az ifjúsági parlamentekhez hasonló tanácskozássorozat előz meg. (MTI)

A szegedi egyetem és az olaj

A Szeged környékén megjelent olajfúró tornyok nemcsak a táj arcátalakítják és a város jövőjének meghatározói: egész sor lényeges és különböző feladat elé állítják az országot, az elsősorban talán Szeged vezetőit, szakembereit, s új bázis-lehetőséget teremtenek a tudományos munkálkodásnak.

Közismert, hogy a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán eddig is folytattak szénhidrogénnel kapcsolatos kutatásokat. Így önkéntelenül is felvetődik a gondolat: a gazdag olajmező szerencsés „felbukkanása” milyen távlatokat nyithatna meg Szegeden például egy kutatócentrum kialakítására? Az egyetem széles körű alapvetésének megindítása nemcsak helyi, egyetemi érdek lenne, hanem gazdasági és tudományos szempontból is országos jelentőségű.

Pozitív kezdeményezések

Ezeknek a gondolatoknak indítékával kerestük fel dr. Grasselly Gyula egyetemi tanárt, a Természettudományi Kar dékánját, konkrétan az iránt érdeklődve, hogy született-e már valamilyen együttműködés az „olajosok” és a kar munkája között; és van-e az egyetemnek az olajhoz kapcsolódó valamilyen kutatási, vagy oktatási távlati elképzelése?

— Pozitív kezdeményezésről számolhatok be — mondja dr. Grasselly Gyula. — Iratokat, stencillejtés tervezeteket rak az asztalra. — Ebben foglaltuk össze „lehetőségeinket”, s ezeket már továbbítottuk is az illetékes minisztériumokhoz. Szeged iparosítási tervével összhangban szeretnénk komoly együttműködést teremteni az iparral. A már megkezdett kutatások, s megszerzett tapasztalatok alapján — talán nem szerénytelenség részünkről ez a jóslat — szeretnénk, ha petrokémiai kutatócentrum alakulna itt ki. Ez azért is fontos lenne, mert — már az MTA 1965-ös közgyűlésén is megvitatták — a szerveskémia, ezen belül a szénhidrogén-kutatásban nem folyik széles körű alapvetés, s ha ezen a téren lemaradunk a nemzetközi színvonalról, szerveskémiai iparunk is korszerűtlenné válhat. Nem akarunk mi „rivalizálni” senkivel, a többi ilyen kutatást végző intézménnyel, de ha egy-

Beszélgetés dr. Grasselly Gyulával

szer nálunk, Szegeden a lehetőségek adottak, miért ne lehetne a petrokémiai alapvetés helyi bázisát is megteremteni — ugyanakkor együttműködve az érdekelt vállalatokkal, kutatóhelyekkel.

Az első megbízások

— Hány konkrét megbízást kaptak eddig olajkutatókkal kapcsolatban?

— Tavaly az Országos Kőolaj és Gázipari Tröszt, a NIM Vegyipari Műszaki Főosztálya és a Vegyipari Tröszt bízta meg tanszékeinket különböző témák kidolgozásával. Az idén öt olaj-szakterület, illetve téma kutatására kaptunk megbízást, főleg a kőolajipari trösztől. Ezek tudományos szempontból és természetesen anyagi támogatás szempontjából is jelentősek.

— És a távolabbi segítés módozatai?

— A kutatásban számításhoz vehető tanszékeinken 87 oktató, illetve tudományos kutató dolgozik, természetesen megfelelő technikai apparátus mellett. Kutatási területükön több mint 20 szerkesztés, földtani témát és szakproblémát vizsgálunk, amelyek mindegyike közvetlenül hasznosítható a szegedi, s persze általában a kőolaj-termelésben, sőt a földolgozásban. De nemcsak ilyesfajta konkrét kutatással tudunk hasznára lenni az olajiparnak. Vegyeszhallgatóink számára „szakképzésként” speciálkollégiumot indítunk, amelyek segítségével élő gyakorlati problémák, feladatok megoldásához kapnak segítséget. Ez persze nem érinti a vegyeszhallgatók általános rendjét, csupán úgy érezzük, fontos és hasznos kiegészítés lenne. Egy részüket alaposabb petrokémiai kutatásra is felkészíthetnénk, diplomamunkájuk kidolgozása kapcsán végzett kutatásuk is erősítené a mi kutatási bázisunkat. Ugyanez vonatkozik a Földtani Tanszéken folyó munkára is. Nálunk ugyan nincs geológusképzés, néhány biológia-földrajz szakos hallgatót harmadévtől átkepeznénk. Hasznos lenne, ha például a budapesti geológus szakosokkal

együtt olajgeológusként itt az olaj tőzsomszédságában védenék meg diplomájukat.

Segítség az iparnak

— Más területen, például egyetemen kívüli képzésben segíthetne az egyetem?

— Ezt is számba vettük. Tavaly az Országos Gumiipari Vállalat felkérésére segítettünk a „középkader” képzésben. Kétéves laboránképző tanfolyam gyakorlatainak vezetését vállalta el az Általános és Fizikai Kémiai Tanszék. Az olajszakmában is lehetne valamit kezdeményezni. Egy csomó elhelyezkedni nem tudó érettségizett diák van Szegeden, ezeknek gondjain is segíthetnénk. Mi előadókat biztosítanánk. S persze ezenkívül fiatal diplomásoknak is indíthatnánk előadásorozatot — mondja dr. Grasselly Gyula, s nyomatékosan hozzátesszi:

— Így az ipar részére talán nem figyelmen kívül hagyható segítséget tudnánk és szeretnénk is adni. Hasznos és célszerű is lenne, ha az ipar és az egyetem illetékes vezetői ankét keretében vitatnánk meg azokat a lehetőségeket és módozatokat, amelyekkel az eddigi kapcsolatokat tovább lehetne erősíteni.

Jakab Ágnes

Kiosztották a Moszkvai Rádió pályázatának díjait

Kedves ünnepségre került sor csütörtökön délután a szovjet tudomány és technika 50 éve kiállítás igazgatóság épületében. Kiosztották a Moszkvai Rádió magyar adása által rendezett pályázat díjait.

A pályázaton több mint kétezeren vettek részt és közülük csaknem 600-an, teljesen hibátlan választ adtak a feltett kérdésekre. A si-

keres pályázók közül májusban Moszkvában sorsolták ki azt a tízet, akiknek csütörtökön átnyújtották az értékes díjakat.

Az első díjat, egy Szonata típusú tranzisztoros rádiót, Somlai József budapesti, a második díjat, egy Alpínisz táskarádiót Felméry Klára budapesti, a harmadik díjat, egy Fed-2 fényképezőgépet Hun László várpalotai lakos nyerte. (MTI)

A napokban érkezett hazra a csehszlovákiai Spindler Mlynből az Európai Sugárbiológiai Társaság V. tanácskozásán részt vett magyar csoport. Dr. Várterész Vilmos professzor, az Országos Frederic Joliot-Curie Sugárbiológiai Kutató Intézet igazgatója adott tájékoztatót a tanácskozásról.

A sugárbiológia napjainkban egyre nagyobb jelentőségűvé válik. Állandóan növekszik ugyanis azoknak a száma, akik üzemeiben, gyógyító- és kutatóintézetekben hivatásszerűen foglalkoznak a sugárzásokkal, illetve a rádió-izotópokkal. A sugárhatás és az ellene való védekezés az űrkutatásnak is fontos problémája. A kozmikus térség határán száguldó szuperszónikus utasszállító repülőgépeknek szintén sugárvédelmi problémák merülnek fel.

Az Európai Sugárbiológiai Társaság mostani tanácskozásán 250 előadás hangzott el. A legnépesebb kérdéssel a Szovjetunió képviseltette magát. A magyar sugárbiológusok szereplése ösztöne elismerést keltett. A tanácskozás résztvevői szinte egyöntetűen megállapították, hogy a magyar előadások felülmúlták a tanácskozás átlagos színvonalát. Aránylag sokan, 27-en vettünk részt Magyarországról a tanácskozáson és

a 250 előadásból huszat a magyarok tartottak.

A tanácskozáson egyébként nagyon sok előadás foglalkozott a sugárártalmak megelőzésével és gyógyítá-

sával. A megelőzésben igen jelentős a fejlődés. A sugárártalmak gyógyításában azonban egyelőre sajnos, tüneti kezelésre vagyunk utalva. (MTI)

Vizes a „vízhatlan” fal

Hibák az AKÖV új szervizében

Nem sok idő telt el a 10. sz. AKÖV új szervizének felavatása óta, de máris kiderült: a 103 millió forintos beruházás együttesen agasztó hibák mutatkoznak. Az úgynevezett gépi mosóterem betonból és üvegtégla-közből készült, azzal a céllal, hogy falai vízhatlanok legyenek. Ezt nem sikerült megoldani. A fal magába szívja a vizet, átáztatja. Ráadásul a nagyméretű, 200 köbméteres cirkulációs tartályból valahol szökik a tartálykolt víz; a megengedettnél majdnem háromszorta nagyobb a folyadékvesztéseség. Sőt, a beépített szivattyúk sem biztosítják a gépkocsi mosásához szükséges magynomású vizet. Az épületet körülvevő betonjárdák és lapok töredeztettek, a fűgák közötti bitumenkötés több helyen hiányzik, vagy rossz minőségű.

Juhász J. Béla, az AKÖV műszaki szakosztály-vezetője szerint az új épületre tragikusak lehetnek a hibák. A beázott, vizes falat az első fagy „szétszívhatja”,

megrepedezhet. A tartályból elszökő víz pedig az épület biztonságát veszélyezteti, alámoossa az alapokat.

Sajnos ezt a hibajegyzéket még bővíteni is lehetne. A felsorolt hiányosságok azonban önmagukban is elég bizonyosságot adnak. Az AKÖV szervizét egy évvel később adta át a generálkivitelező: az EM 31. számú Építőipari Vállalat. A tervet az UVATERV készítette. Hogy nem csekély hibákért ki a felelős, ezt még nem lehet biztonsággal eldönteni, és azt sem, mennyibe kerül majd a javítás. Egy biztos, az AKÖV szervizépülete jelenlegi állapotában nem felel meg a követelményeknek; a hideg idő beálltával károsodás érheti.

Úgy látszik, a jó munkához nemcsak megfelelő idő kell. Valami máris a szükséges van — például nagyobb felelősségre, gondosságra — amiből eddig nem volt elég az AKÖV új szervizének létrehozásánál.

Matkó István

Üzemenben az új műbörgyár

Pécssett, a több mint 200 éves börgyár telepén csütörtökön megkezdtek az új rostműbörgyár üzemi próbáját. A 190 méter hosszú gépsorból kikerült az első késztermék. Az új üzem nagyjórészt a börgyárakban keletkező bőrhulladékot dol-

gozza fel. Evente ezeregyszáz tonna terméket állít elő, ami az Újpesti Rostműbörgyárral együtt fedezi majd a hazai cipőipar igényeit. A rostműbörgyár elsősorban talpbéles és kéreg készítésére használják, mindkét esetben a drágább és devizaigényesebb bőr helyett.